

DE SCHAKEL

GC TEN NOEY

TUSSEN MENSEN, GEMEENSCHAPPEN EN CULTUREN

PB-PPIB-6408
BELGIE(N)-BELGIQUE

Afgiftekantoor -
Brussel X
Jaargang 52 - NR 1

JAN
FEB
2024

Nederlandstalig tweemaandelijks
tijdschrift voor Sint-Joost-ken-Node,
de Leopoldswijk en de Noordoooswijk
P3A9140

MEERTALIGHEID GAAT OVER DE TONGEN

 brusselse
gemeenschaps
centra
22

- 3-5 BINNENSHUIS**
NIEUWJAARSFEEST
FINISSAGE UNIVERSUM AZIZUM
KINDERSPEELWEKEN KROKUS- EN
PAASVAKANTIE
SPEELZONDAG
WEEK VAN DE MOEDERTALEN
- 6-7 UIT DE TIJD**
HET BELEG VAN BRUSSEL, DEEL 1.
- 8-9 STADSNATUUR**
STADSBOMEN
- 10 OVER DE VLOER**
ROBYN MBOMBO
- 11 DE BIB BELICHT**
BOEKSTART
- 12-13 AL WAT GROEIT**
ZOEKEN NAAR VREDE
- 14 KORTSLUITING**
WARMWATERPOMPEN
- 15 OP DE STOEP**
CEHOORD IN TEN NOEY
DE INTERVERENIGINGENKWISENKWIS

MET DE STEUN VAN
GC TEN NOEY MAAKT
DEEL UIT VAN

SAINT-JOSSE
SINT-JOOST

NIEUWJAARSFEEST

We zetten 2024 in met een fijn en gevarieerd feest in Cantine Josée. Dat begint al onmiddellijk na school en duurt tot een eind in de avond.

We gaan van start met ateliers en workshops voor kinderen (en hun ouders). Naarmate de honger groter wordt gaan de soep- en pastabar open, waar je voor een prikje lekker kan eten.

Na de nieuwjaarswensen van de Gemeente en van Ten Noey barst het feest pas echt los met het vuurspektakel Het Perenlicht van Circus Paljasso. Daarin word je

meegenomen in een mystieke wereld met vuur- en lichteffecten. Fakkels vliegen in het rond en de vuurspuwer maakt het warm voor iedereen.

En daarna is het in de Cantine tijd voor een sfeervol concert van Azahar Orchestra. Ze spelen zoals ze het zelf noemen: "muziek om naar te luisteren en op te dansen, met invloeden uit de muziek rond de Middellandse Zee, de Balkan en de hedendaagse rock.

De superdemocratische bar is doorlopend open.

Vrijdag 19 januari vanaf 16.00 uur

3

FINISSAGE UNIVERSUM AZIZUM

Deze ex(t)po(sie) van kleuren eindigt in een vuurwerk van woorden. Aziz slamt er op los, samen met zijn vrienden, en de vrienden van die vrienden en ga zo maar door. U bent er dus ook bij. Een extra reden tot feest: Aziz is jarig!

Ten Noey

5 januari vanaf 18.00 uur

KROKUSVAKANTIE

SPEELWEEK 1: VECHTSPORTEN

Kom jij ook een weekje vechten en bewegen? In deze speelweek leer je de basistechnieken van verschillende vechtsporten, zoals judo, karate, taekwondo en kickboksen. Je leert hoe je je kunt verdedigen en hoe je met elkaar omgaat in een sportieve omgeving. Elke dag staat er een andere vechtsport op het programma. Op de middag is er tijd voor spelletjes en andere activiteiten.

SPEELWEEK 2: PILI-PILI

Hallo! Ik ben Pili Pili en ik woon op de vuilnisbelt. Ik verzamel groenafval. Daarvan maak ik heerlijke soepjes voor de andere beestjes die hier leven. Ook zij verzamelen en recyclen afval. Kom je met me mee? Dan stel ik je aan hem voor!

Wanneer: van maandag 12 tot en met vrijdag 16 februari 2024, van 09.00 tot 16.00 uur.

Prijs: € 70 / Tweede kind: € 60 / Paspertoe kansentariaf: € 15

PAASVAKANTIE

SPEELWEEK 1: WERELDFEESTEN

We gaan samen op avontuur doorheen de verschillende werelddelen, we snuiven de gewoontes van verschillende landen op en feesten mee waar we maar kunnen. Ons motto deze week: feesten als de beesten, de hele wereld rond. Van Afrika tot in Amerika, maar ook India en ons eigen Belgenlandje komen aan bod. We spelen wereldse spelletjes en maken toffe Venetiaanse maskers, prachtige Chinese lampionnen en gaan ook in de keuken aan de slag.

SPEELWEEK 2: CIRCUS VOOR KLEUTERS

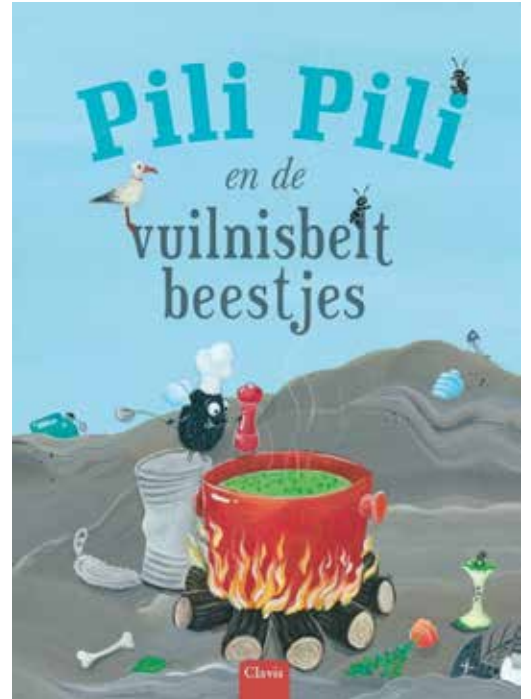
Tijdens deze speelweek leer je de basistechnieken van verschillende circusacts, zoals jongleren, acrobatiek, koorddans en goocheltrucs. Je leert hoe je je kunt concentreren en hoe je met elkaar kunt samenwerken. Elke dag staat er een andere circusact op het programma.

Wanneer: van dinsdag 2 tot en met vrijdag 5 april 2024, van 09.00 tot 16.00 uur.

Prijs: € 60 / Tweede kind: € 50 / Paspertoe kansentariaf: € 15

Opvang: van 08.30 tot 09.00 uur en van 16.00 tot 17.30 uur.

Inschrijven: vanaf maandag 8 januari vanaf 09.00 uur, online via <https://tickets.vgc.be> of aan het onthaal in Ten Noey. In samenwerking met de VGC-sportdienst.

SPEELZONDAG/ DIMANCHE DE JEUX

Avansa Citizenne heeft zin om deze winter te spelen. En doet dat op vijf plaatsen in Brussel, waaronder ook in Ten Noey. Ben je op zoek naar leuke activiteiten in Brussel tijdens de koude wintermaanden voor jou en jouw gezin? Wees welkom op deze "Speelzondagen"! Deze winter nodigen wij jullie uit voor 5 gezellige dagen, op 5 verschillende locaties in Brussel. Zalige zondagen vol spel en avontuur. Ideaal moment om met jouw gezin te spelen of andere gezinnen te ontmoeten bij een hapje & drankje.

De deelname is gratis.

Heb je er al zin in? Noteer NU in jouw agenda:

17/12 @ CG Ten Weyngaert in Vorst (14u-17u)

21/1 @ GC Nohva in Neder-over-Heembeek (11u -15u)

4/2 @ GC Everna in Evere (11u-16u)

11/2 @ GC Nekkersdal in Laken (14u-17u)

25/2 @ Ten Noey in Sint-Joost (10u-15u)

5

DAG VAN DE MOEDERTALEN

21 Februari is uitgeroepen tot Internationale Moedertaaldag. Naar aanleiding daarvan vindt er in Bib Joske een namiddag plaats over de talen die we thuis spreken, waarin we grapjes maken, waarin we liederen zingen en waarin we ons het makkelijkst uitdrukken. Dit programma staat open voor groot en klein.

Op **donderdag 22 februari** presenteren we "Qui cherche die vindt". In deze meertalige voorstelling van Ras El Hanout gaan jongeren op zoek naar hun identiteit in de mengelmoes van Franse, Vlaamse en Marokkaanse cultuur.

HET BELEG VAN BRUSSEL

DEEL I

KAREL II KONING VAN SPANJE EN LANDSHEER VAN DE SPAANSE NEDERLANDEN

Op 1 november 1700 overleed, op 38 jarige leeftijd, koning Karel II (1661–1700) van Spanje en landsheer van de Spaanse Nederlanden, uit het huis van Habsburg. Hij was de laatste telg van de Spaanse Habsburgers waardoor de troon vrijkwam. Karel was de zoon van koning Filips IV van Spanje (Valladolid 1605 – Madrid 1665) en van Maria Anna van Oostenrijk (Wenen 1634 – Madrid 1696), allebei Habsburgers. In de Habsburgse familie was de inteelt vrij extreem. Zo was Karel II zijn eigen achterneef. Zijn moeder was zijn nicht. De grootmoeder langs vaderszijde (Margaretha van Oostenrijk, 1584-1611) was tevens de overgrootmoeder langs moederszijde. De andere grootmoeder langs moederszijde (Maria Anna van Spanje, ook een Habsburgse, 1606 -1646) was een tante. Dit alles resulteerde in een zowel verstandelijke als lichamelijke handicap. De uiterlijke kenmerken die typisch waren voor de Habsburgers waren bij hem sterk overdreven: de gekende scherpe kin, zijn hoofd was buiten proportie en misvormd. Zijn tong was ZO groot dat hij moeilijk kon spreken. Stappen kon hij zeer moeilijk. Hij bleef zeer lang kinderlijk. Zijn moeder trad op als regentes. Op zijn 35ste werd hij verlamd. Hij overleed op zijn 38ste kinderloos en zonder troonsopvolger. Op de gevel van de herberg "De Coninck van Spangien", op de Grote Markt te Brussel, boven de ingangsdour, ter hoogte van de tweede verdieping, bevindt zich de beeltenis van koning Karel II. De stad Charleroi werd naar hem genoemd.

NIEUWE KONING

In februari 1701 deed Filips van Anjou (kleinzoon van koning Lodewijk XIV) zijn intrede als koning Filips V in de straten van Madrid.

DE SPAANSE SUCCESSIEORLOG (1701–1714)

Door de dood van Karel II is de tak van de Spaanse Habsburgers uitgestorven en kwam de Spaanse troon vrij. Er waren twee troonpretendenten: Filips van Anjou (Frankrijk) en Karel VI van Habsburg (Oostenrijk).

Het Franse koningshuis maakte aanspraak op de Spaanse troon. Koning Lodewijk XIV wilde zijn kleinzoon Filips, de hertog van Anjou (ook Filips de Bourbon genoemd, 1683-1746) op de Spaanse troon. Hij steunde op zijn familiebanden met koning Karel II van Spanje. Koning Lodewijk XIV was getrouwd met Maria-Theresia van Spanje (1638-1683), dochter van koning Filips IV van Spanje en diens eerste echtgenote Elisabeth van Frankrijk (+ 1644).

Marie-Theresia van Spanje was de halfzus van de overleden koning Karel II.

Ook de Oostenrijkse Habsburgers maakten aanspraak op de Spaanse troon. Keizer Leopold I wilde zijn zoon Karel (de latere keizer Karel VI van Oostenrijk, 1685–1740) op de Spaanse troon. Hij steunde eveneens op de familiebanden met koning Karel II van Spanje. Keizer Leopold I van Oostenrijk was getrouwd met Margaretha Theresia van Spanje (1651–1673), dochter van koning Filips IV van Spanje en diens tweede echtgenote Maria Anna van Oostenrijk (1649-1696). Margaretha Theresia van Spanje was de zus van de overleden koning Karel II.

Frankrijk van koning Lodewijk XIV was het sterkste en belangrijkste land van Europa. Meerdere Europese vorsten waren bevreesd dat indien een Franse telg op de Spaanse troon zou komen dat Frankrijk en Spanje zouden verenigd worden. Dit moest ten aller prijze vermeden worden. Anderzijds was Frankrijk beducht door een omsingeling van Habsburgse vorsten in Duitsland en Spanje.

DE VELDHEREN: MAXIMILIAAN II EMANUEL, KEURVORST VAN BEIEREN, BEVELHEBBER VAN HET FRANSE LEGER.

Aan Frans-Spaanse zijde was Maximiliaan II Emanuel, Keurvorst van Beieren, de aanvoerder van de troepen. Hij werd geboren in München in 1679, waar hij overleed in 1726. Hij was de zoon van Ferdinand Maria en Henriette Adelheid van Savoye. In 1691 werd hij Spaanse landvoogd voor de Zuidelijke-Nederlanden. Toen in 1701 de Spaanse Successieoorlog uitbrak koos hij de zijde van de Fransen en werd aangesteld tot hun aanvoerder.

7

JOHN CHURCHILL, ALIAS MARLBOROUGH, BEVELHEBBER VAN DE GEALLIEERDEN.

John Churchill (1650–1722), alias Marlborough (in het Frans: Malbrouck) stond als Brits generaal aan het hoofd van een leger samengesteld met manschappen uit Groot-Brittannië, Oostenrijk, de Republiek der Zeven Verenigen

Provinciën Nederland, en het Heilig Roomse Rijk. Hij vocht verschillende veldslagen uit over uiteenlopende plaatsen: de Slag bij Blenheim aan de Donau (1704), de Slag bij Ramillies (1706), de Slag bij Oudenaarde (1708), de Slag bij Wijnendale (1708), de Slag bij Rijsel (1708) en de Slag bij Malplaquet, nabij Mons (1709), waarbij hij de Fransen steeds ernstige nederlagen toebracht. Hiermede bracht hij de expansionistische plannen van koning Lodewijk XIV een halt toe. Hij was de bekwaamste veldheer van zijn tijd en verloor geen enkele veldslag. John Churchill was de eerste hertog van Marlborough en een rechtstreekse voorzaat van de Engelse staatsman Winston Churchill (1874-1965). Deze laatste heeft, met veel tijd en moeite, tussen 1933 en 1938, een biografie geschreven in vier delen, over zijn beroemde voorvader Marlborough (John Churchill): *Marlborough: His Life and Times*. Een Franstalig liedje "Malbrouck" *s'en-va-t-guerre* van 21 strofen over zijn uitvaart, uit het toneelstuk "Le mariage de Figaro" uit 1781 werd zeer populair.

Eind november 1708 poogde Maxmiliaan II Emanuel Brussel te heroveren. Door het tegenoffensief van commandant François de Pascale van het garnizoen Brussel en de hulp van burgers, onder leiding van Pieter Van de Putte, werd het Franse leger teruggedreven.

Jos Laporte

VOLGENDE MAAL: Het Beleg van Brussel, Deel II.

STADSBOMEN

Bomen zijn van grote waarde in een stad. Ze bepalen het beeld van een straat of plein en hebben zelfs invloed op de waarde van vastgoed in de buurt! Voor een woning die zicht heeft op bomen wordt meer geld geboden. Niet alleen zijn bomen in de stad aangenaam om te zien, ze zijn ook van levensbelang, zowel voor de inwoners als voor de natuur en het klimaat. Bomen kunnen het "hitte - eiland" dat de stad met al haar betonnen pleinen en straten vormt, tegengaan.

EEN ZWAAR LEVEN...

Het leven van een stadsboom is niet makkelijk en wordt door de stedelijke infrastructuur en slechte verzorging nog moeilijker gemaakt. Een eerste probleem zijn de boomspiegels die vaak te klein zijn. Langs alle kanten omringd door verharding (beton, tegels, asfalt) zullen de wortels van een boom uitdrogen, het is dus belangrijk dat er voldoende plaats is tussen de boom en de verharding zodat deze genoeg kan drinken. Verzorging en opvolging van stadsbomen blijkt ook een pijnpunt. In het Brussels Gewest worden veel jonge boompjes geplant, wat positief is, maar die jonge bomen hebben in het begin nog veel water nodig omdat hun wortelstelsel net na het planten nog niet ontwikkeld is. Op veel plaatsen zien we deze jonge boompjes uitdrogen en sterven van zodra er geen regen valt

omdat niemand hen water geeft! Soms zie je gelukkig enkele buurtbewoners die zich verantwoordelijk voelen en deze sukkelaars water gaan geven. Maar het is normaalgezien de taak van de gemeenten om het groen dat zij hebben aangeplant te onderhouden. Dit is niet alleen triest voor deze boompjes maar evenzeer een verspilling van (belasting-) geld aangezien de aankoop en aanplant van deze bomen niet gratis is. Stadsbomen staan bijna voortdurend onder stress. In de natuur staan bomen meestal in groep of in een bos, ze geven elkaar schaduw zodat hun stam bijvoorbeeld zelden in volle zon staat. Stadsbomen krijgen aan de straatkant of op een plein vaak erg veel volle zon te verwerken en ook nog eens de hitte die van het beton of asfalt wordt afgegeven. Ook hier loopt de boom weer het risico op uitdroging. De bodem in de stad is vaak ook vervuild, onder andere door het strooizout dat in de winter wordt gegooid, hier moeten stadsbomen tegen kunnen. Alsof dat alles nog niet genoeg is, zien we jammer genoeg ook te veel bomen die het slachtoffer worden van vandalisme. Takken die worden afgebroken, de bast die wordt beschadigd, afval dat tegen de bomen wordt geplaatst...

TEKST: © LIESELOTTE VERVOORT

8

DE
SCHAKEL
JAN
FEB
2024

ZONDER BOMEN

MET BOMEN

STADSBOMEN MOETEN STERK ZIJN...

Niet elke boomsoort kan tegen het klimaat en de uitdagingen van een stadsomgeving. Sommige bomen zouden het nog geen jaar uithouden, dus gaan groendienstenaars altijd op zoek naar bomen die bestand zijn tegen een droge omgeving, die snel recupereren na schade en ook meer en meer naar bomen die resistent zijn tegen een warmer en droger wordend klimaat. Eén van deze ijzersterke bomen is de plataan.

DE KONING VAN DE STADSBOMEN

Van nature groeit de plataan (platanus) op voedselrijke plaatsen langs rivieren, maar toch doet die het opvallend goed in de stad, misschien wel omdat hij al heel lang als stadsboom wordt aangeplant en zich met de tijd heeft aangepast? Bij de oude Grieken en

Romeinen was de plataan al populair als stadsboom. Nog steeds associëren we deze prachtige bomen met een welkome schaduwplek op een zonovergoten plein ergens in een Mediterrane stad. Platanen hebben het voordeel dat hun bast zich heel snel van schade kan herstellen. De bast schilfert voortdurend af, zo lijkt die een beetje op een camouflage - leger uniform, en regeneert op deze manier heel snel. Met hun oorspronkelijke verspreidingsgebied van Pakistan tot Zuid - Italië zijn platanen heel goed bestand tegen zowel koude winters als hete en droge zomers. Deze bomen zijn niet alleen magnifiek om te zien en ijzersterk, ze werken ook nog eens als zeer efficiënte "stofzuigers" tegen luchtvervuiling. Ze filteren roetdeeltjes als de beste en nemen fijn stof heel goed op. Toch kunnen we moeilijk overal platanen planten, aangezien een volwassen boom met zijn 30 m hoogte en tot 20 m brede kruin wel heel veel plaats inneemt. Voor brede lanen en grote pleinen is de plataan wel ideaal.

ANDERE POPULAIRE STADSBOMEN

De zilverlinde is een inheemse boom die net als de plataan erg groot wordt en ook goed bestand is tegen het stadsleven. Deze boom is erg belangrijk voor insecten, de heerlijk geurende bloesems eind mei - begin juni trekken enorm veel bijen aan en geven een lekkere thee. Ook paardenkastanjes zien we veel in Brussel. Deze bomen werden vooral in de 19de eeuw massaal aangeplant, maar de meesten zijn de laatste jaren ernstig aangetast door de mineermot. Veel paardenkastanjes worden nu systematisch vervangen. Ook deze bomen krijgen een erg brede kruin en zijn meer geschikt voor parken, pleinen en brede lanen. In smallere straten zien we vaker varianten van (haag-)beuk en esdoorn die minder groot worden. Sierfruitbomen en lijsterbes worden ook regelmatig

aangeplant, wat ook een goede zaak is voor insecten en vogels. De klimaatverandering, die vooral van steden nog meer een hitte - eiland maakt, zet ook de groendiensten voor een uitdaging. Sommige inheemse bomen, zoals de beuk, zijn niet zo resistent tegen hete zomers. We zien nu dat beuken soms vervangen worden door bijvoorbeeld de steeneik, een Mediterrane soort die goed tegen droogte en hitte kan.

BOMEN IN BRUSSEL

Het Brussels Gewest zet met het Bomenplan 2020 - 2030 in op het behoud en het uitbreiden van het bomenbestand in de stad en op het sensibiliseren van de bevolking. Wat kunnen we zelf doen voor bomen in de stad? - Als je ziet dat bomen niet onderhouden worden door de gemeente kan je de gemeente hierover aanspreken... Geeft de gemeente de bomen geen water, dan kan je dit misschien tijdelijk samen met je burens doen. Gezonde bomen maken de buurt voor iedereen mooier! - Zet geen afval op de boomspiegels, zo'n zonde als je bedenkt wat een mooie dingen je daarmee kan doen! Plant kleurrijke bloemen naast de bomen zoals krokussen, narcissen, stokrozen, kaasjeskruid, cosmos... De kinderen van de buurt kunnen het elk seizoen nog eens extra versieren met bijvoorbeeld papieren bloemetjes, voederbollen voor de vogels... Als er bloemen staan en het wordt mooi onderhouden gaan mensen er minder snel afval en rommel op gooien. Misschien een wedstrijd organiseren in de buurt voor de mooiste boomspiegel? - Bomen zorgen voor zuurstof en gaan de hitte tegen. Ook klimplanten doen dat, een geveltuintje met een klimplant ziet er niet alleen leuk uit, maar is ook een schuilplaats voor insecten en vogels.

ROBYN MBOMBO

Mbombo

NAAM

Robyn

VOORNAAM

V

GESLACHT

19

LEEFTIJD

39

SCHOENMAAT

Koekelberg

GEMEENTE

BELGIË, MET CONGOLESE

MOEDER EN EGYPTISCHE VADER.

LAND VAN OORSPRONG

Nederlands

TAAL VAN HET INTERVIEW

23 november 2023

DATUM

TEKST EN FOTOBEWERKING
© Ziggy VendeMIA

10

DE
SCHAKEL
JAN
FEB
2024

WELKE STAGEPLEK STOND OP NUMMER ÉÉN OP JE VERLANLIJSTJE, ROBYN?

Op nummer één had ik er eigenlijk twee: de *Ancienne Belgique*, kortweg de AB... en de Pianofabriek. In deze laatste geven ze de danslessen die ik volg, genaamd "House Dance". Los daarvan vind ik Sint-Gillis ook een boeiende gemeente. Ik heb daar een tijdje gewoond en daar heb je een publiek dat mij in Sint-Joost niet opvalt. ik vind het publiek in Sint-Gillis veel jonger en artistieker dan hier. Mijn oudere zussen vormen een collectief dat dansevenementen organiseert en ik help hen daar graag mee. "Feel your mind" was de titel van zo 'n evenement dat we recent hebben georganiseerd in De Kriekelaar in Schaarbeek. Je kon er meedoen aan workshops en *dancebattles* en er was ook een lezing. Het is mijn zussen hun droom iets gelijkaardig te organiseren in de AB en daar wil ik hen graag mee helpen, vandaar mijn keuze voor die plek.

WAAROM HEB JE DAN UITEINDELIJK GEKOZEN VOOR TEN NOEY?

Mijn leerkracht belde me op met twee voorstellen. Ten

Noey... of een boekhoudkantoor. Wat kan ik zeggen? De keuze was snel gemaakt!

WELKE OPDRACHTEN HEB JE ZOAL MEEGEKREGEN VAN SCHOOL?

Mijn huidige studierichting bestaat voornamelijk uit kantoorwerk, wat een logisch vervolg is op mijn middelbaar in Sint-Truiden waar ik twee jaar geleden de studierichting Handel heb afgerond. Maar hoe dan ook hoeft mijn stage hier niet persé enkel en alleen daaruit te bestaan.

WELKE ROL ZIE JE VOOR JEZELF IN TEN NOEY?

Onthaal vind ik wel leuk en met kinderen werken ook. Het sociale aspect vind ik super, al die mensen die langskomen! Maar boekhouden vind ik ook interessant. De afwisseling tussen actie met kinderen en geconcentreerd werken met getallen werkt voor mij.

WAAROM IS TEN NOEY DE JUISTE PLEK VOOR JOU OF VOOR IEMAND WAAR JE AAN DENKT?

Een vriendin van mij werkt héél graag met kinderen en ik zie haar hier levendig voor me functioneren, omdat de taken hier zó divers zijn. Ik zie ze het echt wel doen ja!

Ten Noey is geen plek voor iedereen vind ik. Sommige mensen zijn koud en gesloten en om hier te kunnen functioneren moet je je juist vaak kunnen openstellen voor diverse mensen en situaties. Heel wat mensen uit mijn directe omgeving zie ik om die redenen hier niet aarden.

WAT HOOP JE MET DEZE STAGE TE KUNNEN BIJLEREN?

Ik had geen verwachtingen, maar omdat ik een heel introvert persoon ben zie ik mezelf aan het onthaal open bloeien. Dat is iets dat ik vaststel. Ik veronderstel dat die plek de aangewezen plek is om sociale vaardigheden te ontwikkelen.

KOESTER JE PROFESSIONELE AMBITIES IN DE SOCIALE SECTOR?

Ik heb er altijd van gedroomd advocate te worden en dat is nog steeds wat ik wil. Als kind wist ik al dat ik later naar de universiteit zou gaan om rechten te studeren. Ik besef dat dat betekent dat ik moet leren helder communiceren en me niet laten intimideren door wie dan ook. Ik wil zakenrecht studeren, want hoewel ik economie altijd moeilijk heb gevonden blijf ik het super interessant vinden. Ik vind het gewoon boeiend te weten hoe een bedrijf werkt.

BOEKSTART VOOR KLEUTERS

Zien lezen doet lezen. Voorgelezen worden doet wonderen voor de emotionele en talige ontwikkeling van de allerjongsten. Ze leren zichzelf en de ander beter te begrijpen, en beseffen stilaan hoe ze zich kunnen situeren in deze wereld. Ook baby's zijn al één en al oor voor wat je hen vertelt. En het is gewoon knus en plezierig!

Daarom vertelt bib Joske maandelijks voor baby's en peuters in de kinderdagverblijven. Samen met de kribbe delen we ook Boekstartcadeaus uit: de mooiste prentenboeken uitgekozen voor jonge ouders.

Initiatiefnemer Iedereen Leest breidt Boekstart nu uit naar de jongste kleuters. In de loop van dit schooljaar organiseren we vertelmomenten in drie scholen (De Buurt, Sint-Joost-aan-Zee, Ten Nude). We scheppen letterlijk een hele wereld rond het verhaal, voor de kinderen en hun ouders. Na afloop gaan ze naar huis met een boekenpakket en een hoop tips om thuis interactief voor te lezen.

We spraken met Margot Ryckebusch van Iedereen Leest, de organisatie die zich inzet voor leesbevordering en leesplezier:

“Boekstart voor kleuters is een pilotproject in het kader van de campagne Vrienden voor het Lezen, van de Vlaamse Overheid. We willen boeken in huis krijgen en hopen dat ouders en kinderen samen in het boek duiken dat ze hebben leren kennen in de klas.

Verhalen, voorlezen, bezig zijn met taal, zijn erg belangrijk voor de ontwikkeling van het jonge kind. Dat leert nieuwe woordenschat bij, ontwikkelt z'n tekstbegrip, legt een link met de eigen leefwereld. Verhalen vormen een belangrijke stap in de taalontwikkeling. Dit gebeurt bovendien in een gezellige context, op een aangename en speelse manier. Mensen komen dicht bij elkaar. Ook dat zijn voorwaarden voor een goede evolutie. Iedereen Leest wil kinderen vanaf de geboorte laten kennismaken met boeken.

De bibliotheek kan een erg grote rol spelen in de kleuterwerking van de school. Boekstart verleent de bib zichtbaarheid bij kinderen en hun ouders en kan leiden tot een levenslange connectie met de jonge bezoekers. Voor Iedereen Leest is ze de één van de voornaamste partners om aan leesbevordering te werken. We organiseren ook de campagnes Voorleesweek en Jeugdboekenmaand, en de Leesjury.”

Hou website en Facebook in de gaten voor onze activiteiten: www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be & Facebook.com/bibJoske.

Op zaterdag, 11.00 uur, vertellen we verhalen. Elke eerste zaterdag van de maand in het Nederlands en het Frans.

Wil je zelf komen vertellen? In de taal die jij kiest? Contacteer ons, of kom langs: bibliotheek@sjtn.brussels - 02 201 00 97.

ZOEKEN NAAR

We schrijven half december 2023.

Zowel de donkerte van deze periode als een reeks gebeurtenissen zowel in de grote als in mijn kleine wereld, maken dat ik me moet hoeden voor een gevoel van neerslachtigheid dat mij wel durft te bekruipe. Ik kan er niet rond, er is lijden in de wereld en dat lijden gaat niet weg. Ik moet het op een of andere manier een plaats zien te geven. Ik schrijf het dus van me af.

Hoe kan het dat deze prachtige wereld soms zo wreed is dat ik niet anders wil dan wegstijgen? Hoe doe je dat, de hoop vasthouden zonder al te cynisch of verbitterd te worden? Er zijn 196 internationaal erkende onafhankelijke staten op de wereld. Momenteel zijn er 100 oorlogen aan de gang. Tegenover het grote leed, staat de dagelijkse verbondenheid die de mortel is van ons, kleine steentjes, die de vesting vormen van wat we de samenleving noemen. Een samenleving die we samen recht houden, toch? Dagelijks wordt die in Sint-Joost verbonden door ongeveer 153 verschillende nationaliteiten. Doorgaans zeer vredig, deze wereld in 't klein. (cijfers dateren van 2022)

In de op democratie berustende landen genieten groepen doorgaans wel bescherming maar hoe zit dat met de mens an sich. De mens als individu die niet alleen de voortdurende veranderingen in zichzelf het hoofd moet bieden maar ook in de wereld rondom. Een wereld die zo snel verandert als de winter dat met de bomen doet.

De universele verklaring van de rechten van de mens spookt door mijn hoofd, 30 artikels in totaal. Ik neem de vrijheid om enkel de eerste 2 daarvan binnen uw gezichtsveld te schuiven. Artikel 1. Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Zij zijn begiftigd met verstand en geweten, en behoren zich jegens elkander in een geest van broederschap te gedragen.

Op de Thurn & Taxis-site staat een grote obelisk met alle artikels uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Die verklaring is nu 75 jaar oud.

VREDE

Artikel 2. Eenieder heeft aanspraak op alle rechten en vrijheden, in deze Verklaring opgesomd, zonder enig onderscheid van welke aard ook, zoals ras, kleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom, geboorte of andere status.

Hoeveel breekpunten moeten er zich nog voordoen vooraleer we inzien dat er in wezen geen verschil is tussen de ander en onszelf, tussen ver en dicht, tussen daar en hier. Is de zwakte van de mens, haar/zijn ideologie en de belangrijkheid van zijn/haar waarden? Hoeveel vrijheid van gedachtengoed rest er effectief? Is het nog van belang voor welk gedachtengoed we staan als er straks niets meer groeit en de helft van de wereldbevolking verhongert, verdrinkt of op de loop is. Elke vorm van politiek is daaraan ondergeschikt.

De uitspraak van de rechtbank over het klimaat die de overheid in gebreke stelt ter bescherming van de burgers is hoopvol. De vele deelnemers die in een klimaatmars de kou trotseren om opnieuw aandacht te vragen voor klimaatrechtvaardigheid evenzeer. Om te voorkomen dat door ontoereikende maatregelen het water hier tegen het eind van deze era letterlijk en figuurlijk tot aan onze lippen zal komen. Even dacht ik dat het rood alarm over de staat van het klimaat veel minder rood was geworden maar neen. Het wordt alsmat duidelijker wat we kunnen verliezen maar ook wat we kunnen winnen. Nu nog wat tempo.

We hebben bruggenbouwers nodig en ik ben er van overtuigd dat die er zijn. Meer achter de schermen dan ervoor. Slimme mensen in de verschillende lagen van onze samenleving die verder kijken dan hun neus lang is om de altijd roterende wereld ook morgen in de juiste baan te houden. Alle beetjes helpen, dat geldt voor ieder van ons, niemand kan zich onttrekken aan zijn eigenste verantwoordelijkheden. Afgelopen tijd kwamen er in ons huis wel wat jonge mensen op bezoek waaronder stadsarchitecten die heel hard nadenken over uiteenlopende zaken met als doel de leefwereld van morgen beter in balans te brengen. Hun motivatie bleek het beste middel tegen mijn moedeloosheid.

Het einde van elk jaar katapulteert me altijd terug naar het moment waarop bekend werd dat John Lennon werd vermoord. Toen ik dat nieuws hoorde zat ik een boek te lezen terwijl naast mij de radio zachtjes zijn 'Imagine' draaide. Ik heb geen woorden in voorraad die beter uitdrukken wat ik zeggen wil.

Imagine there's no heaven
It's easy if you try
No hell below us
Above us, only sky
Imagine all the people
Livin' for today
Ah
Imagine there's no countries
It isn't hard to do
Nothing to kill or die for
And no religion, too
Imagine all the people
Livin' life in peace
You
You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will be as one
Imagine no possessions
I wonder if you can
No need for greed or hunger
A brotherhood of man
Imagine all the people
Sharing all the world
You
You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will live as one

Oh ja, aan allen een vredevol 2024
gewenst!

DE WARMTEPOMP... HET WARM WATER OPNIEUW UITGEVONDEN?

TEKST: WOUTER ACKE
TEKENINGEN: GEGENEREERD MET AI

14

DE
SCHAKEL
2024
JAN
FEB

De manier waarop we ons verwarmen verschilt in se weinig met hoe de Homo erectus zich 2 miljoen jaar geleden begon te verwarmen met vuur. Een brandstof wordt verbrand (reageert met zuurstof) en daarbij komt warmte vrij. We hebben de weg afgelegd van hout over turf naar steenkool, mazout en gas. Maar qua concept is het allemaal gelijkaardig.

Een warmtepomp is een beetje anders. Ze verbruikt nog steeds energie, maar er vindt geen verbranding plaats.

Bijna iedereen heeft al een warmtepomp in huis. Een koelkast, een diepvriezer of een airco... zijn allemaal warmtepompen die volgens hetzelfde principe werken: vanbinnen perst een pomp een koelgas samen tot een vloeistof, waarbij er warmte vrijkomt. Daarna verdampt het koelgas opnieuw, zodat het kouder wordt. Door het koelgas heen en weer te pompen tussen de koude en warme kant van de machine, kan je sturen waar de koude of warmte terecht komt. Wanneer een koelkast je eten koelt, geeft ze langs de buitenkant warmte af. Een airconditioner doet hetzelfde, maar pompt

de warmte uit de woning. Een warmtepomp doet het omgekeerde: de koude naar buiten pompen en warmte naar binnen halen.

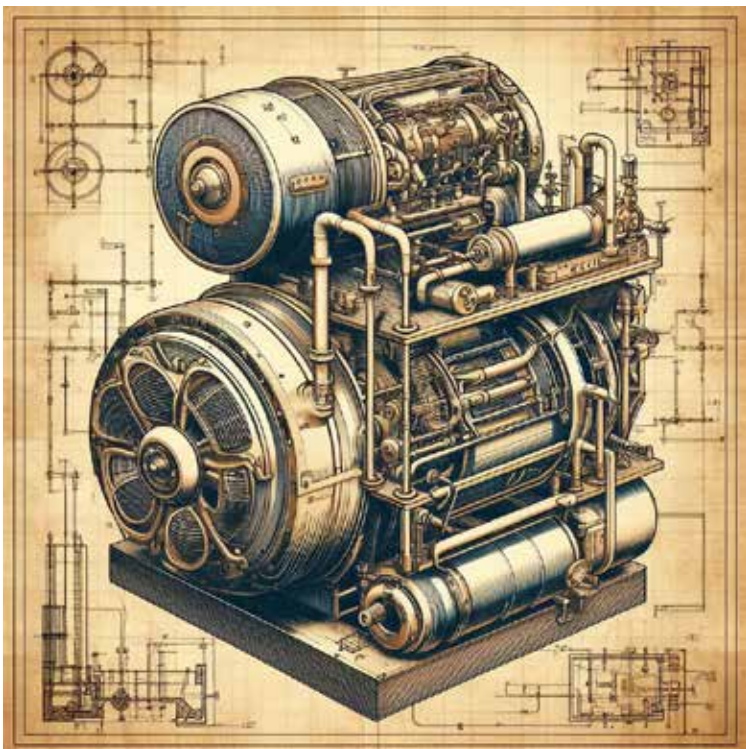
In optimale omstandigheden kan een warmtepomp vier keer meer energie als warmte afgeven dan dat ze zelf aan stroom verbruikt. Dit klinkt natuurlijk fantastisch. Waarom staat Brussel dan niet vol met warmtepompen? Er zijn toch ook nadelen?

Zeker, en zelfs niet van de minste. Zo is een warmtepomp prijziger in aanschaf en installatie, en is energie uit elektriciteit bij ons veel duurder dan energie uit gas of stookolie. Daardoor duurt het langer voor een warmtepomp zichzelf terugverdient.

Daarnaast krijgt een warmtepomp het water niet heel warm. Een vloerverwarming heeft dit graag, maar een woning met traditionele radiatoren moet goed geïsoleerd zijn om alles warm te houden.

Wat is "goed geïsoleerd"? Er bestaat een eenvoudige manier om te testen of je je woning met een warmtepomp kan verwarmen: de 50°-test. Hoe werkt het? Verlaag 's winters - wanneer het echt koud is - de temperatuur van je centrale verwarming enkele weken naar 50°. Kijk dan of je je woning nog comfortabel kan verwarmen. Als dit niet lukt heeft een warmtepomp weinig zin, en zal je eerst beter moeten isoleren.

Bio-ingenieur Wouter Acke zoekt bij elke editie van De Schakel uit hoe we op een praktische en eenvoudige manier het best ons energieverbruik beheren en zo kortsluiting vermijden in onze portemonnee.

OP DE STOEP

TEKST + CARTOON: © RODRIGO BURGOS ZAUTZIK
WWW.RODRIGOZ.NET

15

Mijn klasgenootje Laila beweert dat Sinterklaas en de Kerstman niet bestaan. Ik vroeg wie dan volgens haar wel al die kadootjes voor de kinderen brengt. En ze zei me dat zij geen geschenken krijgt. Bij haar thuis vragen ze dat de oorlogen zouden stoppen en dat er terug vrede op aarde komt.

Ok, zei ik toen, ik hoop dan oprecht dat onze wensen -van ons allebei- mogen uitkomen volgend jaar.

47STE INTERVERENIGINGENQUIZ AGNES VAN WAEG

Heb je zin in een gezellige en spannende avond met je vrienden? Doe dan mee aan de "Interverenigingenquiz Agnes van Waeg". Deze quiz dankt zijn naam aan wijlen mevrouw Agnes van Waeg – Borginon, die er de geestelijke moeder van is. Zij was ook gedurende 32 jaar de actieve voorzitter van het Davidsfonds Sint-Joost-ten-Node/Brussel Leopoldwijk.

In deze quiz worden geen dubbelzinnige vragen gesteld. We doen wel beroep op je algemene kennis met vragen over de meest diverse onderwerpen zoals actualiteit, geschiedenis, kunst, Brussel, enzovoort. De vragen zijn soms verrassend omdat de onderwerpen vanuit een ongewone of grappige hoek bekeken worden.

Ten Noey, vrijdag 23 februari om 19.30 uur

Deelnemende groepen bestaan uit vier à zes deelnemers.

Deelname is gratis.

Inschrijven tegen 20 februari 2024 via faems.luc@skynet.be of 02 735 77 74.

Organisatie: Davidsfonds Sint-Joost-ten-Node/Brussel-Leopoldwijk.

JANUARI

Dinsdag 2 tot en met vrijdag

5 januari

Spel en beweging

Finissage Universum Azizum

Pili-Pili

Vechtsporten

Vrijdag 19 januari

Nieuwjaarsfeest Ten Noey

in Cantine Josée

FEBRUARI

Maandag 12 tot en met vrijdag

16 februari

Kinderspeelweek Krokusvakantie

Pili-Pili

Vechtsporten

Donderdag 22 februari

Meertalige voorstelling "Qui cherche die vindt."

Vrijdag 23 februari

Interverenigingenkwis Davidsfonds

Zondag 25 februari

Speelzondag Ten Noey

VASTE ACTIVITEITEN IN TEN NOEY

MA

Lessen Nederlands

Wel-Zennn atelier

Forró (Braziliaanse koppeldans)

Petit Mixed Media

Club Joske

Yoga voor vrouwen

DI

Lessen Nederlands

Naaiatelier voor kinderen

Multi Move

Naaiatelier Femma

Liedjes en ritmes Femma

WO

Countrydance 55+

Oriëntaalse dans

Balsporten

Yoga en dans

Alfabetisering Frans

DO

Lessen Nederlands

Fietscursus voor vrouwen

Free Style Lab

VR

Alfabetisering Frans

ZO

Arabische taallessen

COLOFON

ONTHAALBALIE

Aan het onthaal van Ten Noey kan je terecht voor allerlei informatie over cursussen, cultuur, wonen en werken in Brussel. Openingsuren: Maandag tot donderdag van 09.00 tot 20.00 uur Vrijdag van van 09.00 tot 18.00 uur

ADRESSEN

FEMMA/OKRA

Grevelingenstraat 20
1000 Brussel

JEUCDCENTRUM AXIMAX

J.W. Wilsonstraat 19
1000 Brussel
Tel. 02 280 45 56

BIB JOSKE

Grensstraat 2
1210 Sint-Joost-ten-Node

JOOST-E-FIEN

Braemtstraat 47
1210 Sint-Joost-ten-Node

GEMEENSCHAPSCENTRUM

TEN NOEY VZW

Gemeentestraat 25,
1210 Sint Joost ten Node
02 217 08 82
tennoey@vgc.be
www.tennoey.be

PRIVACY

Ten Noey respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je 'De Schakel' toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum Ten Noey en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via tennoey@vgc.be of GC Ten Noey, Gemeentestraat 25, 1210 Sint-Joost-ten-Node. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.tennoey.be/uw-privacy

WERKTEN MEE

AAN DIT NUMMER

Kaatje Van Hemelrijck, Ziggy Vendemmia, Pol Vervaeke, Rodrigo Burgos Zautzik, Lieselotte Vervoort, Jos Laporte, Simon Vandersmissen, Ankelien Kindekens, Mohamad Munem, Wouter Acke.

ZETWERK

www.demaanstekkerij.be
V.U. Patrick Moyersoën
(Gemeentestraat 25 – 1210 SJTN)
Gemeenschapscentrum Ten Noey vzw
0448.851.563 RPR Brussel

IINZENDINGEN VOOR HET

VOLGENDE NUMMER WORDEN

VERWACHT OP 5 FEBRUARI 2024.

INZENDINGEN DIE ONS NA DEZE DATUM BEREIKEN, KUNNEN WIJ NIET MEER PUBLICEREN. DANK VOOR JE BEGRIP.

MEER INFO!

BEZORC ONS JE MAILADRES VIA [TENNOEY@VGC.BE](mailto:tennoey@vgc.be) EN ONTVANG INFORMATIE OVER ONZE ACTIVITEITEN VIA MAIL OF VIND TEN NOEY LEUK OP FACEBOOK!